

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXII.

V Ljubljani 16. vel. travna 1879.

List 20.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov kersanstva. II.

7. Zveličana Marija Angeljska.

(Dalje.)

Takó je Marijanica, rekel bi, življenje drugič od Boga prejela. Zato ga je hotela edino le Bogu samemu vsega posvetiti. Ne le prepovedanega, še celó dovoljenega svetnega veselja se je želela ogibati, da bi se toliko lože v Bogu vedno veselila in da bi ji za dobra dela in čednosti dragega časa ne zmanjkovalo. Če se je morala iz ljubezni in vljudnosti do domačih kterikrat kake veselice vdeležiti, storila je to, toda s težkim srcem, le zavoljo Boga, da ni bila nevljudna, razžaljiva ali nevbogljava.

Bila je namreč že naravno prav vljudna, pohlevna, po vsem hvale vrednega, prikupljivega vedenja, krotkega, prizanesljivega govorjenja; zato so jo težko pogrešali, kakor bi bilo družinskemu veselju vselej nekaj manjkalo, kadar je ni bilo, tako je znala poživiti nedolžno razvedrovanje. Vendar ker vsake svetne veselice serce kolikor toliko od Boga odtegujejo in zbrano molitvenost kalijo, je hotel Bog v njenem jasnem duhu obuditi stud do njih, da se jih z mirno vestjo kar ni upala vdeleževati. Nastal je tedaj za ubogega otroka hud dušni boj.

Po eni strani je menila, da bi bilo nevljudno, ko bi drugim želje ne spolnila za tako dovoljeno razveseljevanje; po drugi strani se ji je pa tudi zdelo, da bi bila velika nehvaležnost, ko bi zavoljo puhlih igrač svoje serce in misli od Boga odvracala. Večkrat se je tedaj zgodilo, da je bila Marijanica še ravnokar zelo radostna in vesela s svojimi verstnicami, da se je pa na enkrat šumu odtegnila in se v kakem samotnem kotu v naj britkejši žalosti otročjega serca skesano izjokala pred Bogom.

Enkrat je bilo, da je po naključji našla Kristusa brez križa; roke in noge so bile odlomljene, sploh je bila podoba tako razdjana, da bi se moral tako nežen otrok, kakor je bila Marijanica, raji préd ustrašiti pred njo, kakor pa bi se mogel za pobožnost vnemati. Gotovo to najdenje ni bilo naključno; gotovo se ji Jezus ni brez posebnega namena v takem stanu — če tudi le na podobi — dal najti. Ko je Marijana tako zelo razlomljeno podobo svojega Zveličarja zagledala, je neizrekljivo usmiljenje čutila v sercu; častitljivo je pobrala

podobo, jo djala na posteljico, je pokleknila in se tako jokala, da ni skor mogla nehati, ker se ji je zdelo velika neusmiljenost to, da so podobo v tak stan pripravili. Zdaj zadene žarek milosti Božje njeno serce. Ona sama, si misli, da je tista neusmiljenka, ki je s svojimi grehi Zveličarju to storila. Nezmerno gorje občuti in prebitko kesanje. — To nežno razodenje usmiljenja, vere, kesanja in ljubezni je bilo Bogu všeč. Zveličar jo je spodbujal k ljubezni in ji navdihoval veliko hrepenjenje po čednosti. Po cele ure je pozneje molila pred to podobo, se otročje pogovarjala z Jezusom in čutila veliko dušno tolažbo in junaško vnemo za sveto življenje.

Kolikor bolj pa je z Jezusom občevala, toliko težje ji je bilo, če se je morala še včasih iz pokorščine ali dostojnosti ali iz kakega družega vzroka s posvetnimi rečmi pečati.

Materna želja in volja je bila, naj se hčerka pridno lepotiči, skerbno lase prireduje, naj se v zerkalu ogleduje ter se sploh ravna natanko po pismih, ki jih narekuje slepa žena — moda. Marijana pa ni marala kar ničesar storiti samo zato, da bi ljudem dopadala. Hotela je le eno; hotela je po obleki, kakor po vsem djanji in nehanji, le samo Gospodu dopasti.

Mati so se večkrat veliko trudili ter ji lasé prav po novi šegi razčesali in razverstili in razobesili, a Marijana si je spet glavo z vodo zmočila, in tako nečimernost praznega lišpa precej spet razderla. Začetkoma so menili mati, da je kaj bolna in si tako z močenjem slabosti odganja; zato so jo nadlegovali še z raznimi zdravili. Le polagoma so spoznali njen vzvišeni namen in so jo potlej pri miru pustili.

Enako se je vèdla, ko je bila siljena učiti se plesa. Kadar je prišel mojster, da bi jo učil plesati, je rekla sestri Tinci (Kristini): „Začni se ti perva učiti; bom kmali spet prišla.“ Nato je kam šla, da je na skrivnem priserčno molila in se ostro pokorila. Ko je šla enkrat Tina za njo, da bi vidila, kam vendar hodi, jo je našla ravno ko se je bičala. Marijana se ustraši, lepo prosi sestro in zaterjuje, naj za Božjo voljo nikomur tega ne pravi, in sicer zato ne, ker se je bala, da bi ji ne zažbrani tako ostrega pokorjenja, ko bi se zvedilo.

Nekega dne je stala pred ogledalom in je imela ravno z lasmi opraviti; kar zagleda v zerkalu mesto svojega obraza obličje kervavečega, s ternjem kronanega Zveličarja. Zdelo se ji je, kakor bi Jezus rekel: „Hči! glej kaj je prestal tvoj Bog iz ljubezni do tebe. Hočeš biti lepa (okinčana), opéri se v moji kervi, in

pogleduj se v mojem obrazu. Glej, jaz ti ponujam za obleko svoje rane in za venec svoje ternje." Tak pogled jo je presunil in ji serce močno pretresel. S potokom gorkih solz je odgovorila na to milo očitane Zveličarjevo. Pri tej priti je zalučila vse nepotrebno lišpanje raz sebe; odsihkrat je ni bil v stanu nikdo ne domačih ne družih pripraviti, da bi bila kaj nečimernega oblekla ali s lasmi se skazovala. Do tedaj se je sicer dala pregovoriti večkrat, čeravno ji je bilo v sercu zoperno, zdaj pa je sklenila odločno se ustavljati takim nečimernim zahtevam. Večkrat je bila valed tega zaničevana, a to je ni zbegalo; vse je molče preterpela in Jezus ji je poplačal to junaško stanovitnost z nepopisljivo serčno tolažbo, kakoršne je pred zastonj iskala.

(Dalje sledi.)

Pomanjkanje duhovnov.

Letošnji postni pastirski list škofa v Lincu, milg. Frančiška Jožefa, obravnava pomankanje duhovnov tako tehtno, ginljivo in podučljivo za vse stanove, da je vredno o tej reči velik del posneti iz njega, zlasti ker so okolišine po vsi Avstriji zelo enake.

Vikši pastir najpervo dokazujejo, da je res pomankanje duhovnov, in pa vedno večje pomankanje. Pomagati se ne dá od nikoder, ker je pomankanje povsod. Tudi iz zunanjih dežel se ne more pomoč dobivati. Iz tiste nemške države, kjer še vedno z vso togoto razsaja kulturna borba, bolj resnično rečeno, preganjanje katoliške Cerkve, bi se sicer dobili izverzni duhovni; pa avstrijska postava od 7. maja 1874 ne dopuša, da bi za oskerbovanje duhovskih služb na Avstrijskem, ali tudi le za pomoč pri tem služili drugi kakor le avstrijski državljani.

Dalje je previditi, da pri pomankanju sodelavcev se bodo dušni pastirji mogli toliko bolj natezati, in merjenje med duhovni bode toliko večje, ter bode tudi s tem pomankanje vedno huje.

Pomanjkanje duhovnov je tedaj očitno in čez kaj lét, kaže, bo še dosti huje.

Ali je to pomankanje obžalovanja vredno? To je drugo prašanje, ki ga imam obravnavati.

Gotovo je, da žalujem zarad pomankanja duhovnov; že več lét je, kar sem to pomankanje obžaloval v svojih pastirskih listih do ovčic, v svojih pismih do državne vlade, v svojih naznanilih do sv. Očeta, in pri neš evlilnih družih prilikah. V resnici je komaj kaki križ, ki bi me težil, kakor to pomankanje duhovnov.

Ravno tako gotovo je, da duhovni v škofiji žalujejo zarad tega pomankanja, zlasti tisti fajmoštri, ki bi mogli imeti pomočnika in ga ne morejo dobiti, ker dušnim potrebam svoje čede ne morejo zadostovati.

Pa ravno tako gotovo je, da tisuči in tisuči tudi izmed Vas, moji keršanski verniki, nad tem pomankanjem britko žalujejo, posebno tisti, kateri živé v krajih, koder so duhovske službe prazne, in se torej dušni in časni nasledki duhovskega pomankanja že očitno razodevajo.

Kako silne prošnje vedno prihajajo do mene od fajmoštrov in duhovnijanov, da naj jim duhovnov pošljem, in kako mi serce kervovi, ako prošnji uslišati ne morem! Koliko pa bo še le čez kaj lét žalovanje škofa, fajmoštrov in ljudstva! Na to nadlogo si skoraj misliti ne upam.

Ali pa imamo tudi vzrok obžalovati pomankanje duhovnov? O pač da, le prevelik vzrok!

V evangeliju sv. Mateja (9. pogl.) beremo, da Gospodu, ko je neki dan množice vidil, so se mu smilile; ker, evangelist pravi, ljudstvo je bilo strudeno in raz-

kropljeno kakor ovce, ki pastirja nimajo. Tedaj reče učencem: „Žetev je velika, pa delavcev je malo. Prosite tedaj Gospoda žetve, da pošlje delavcev v svojo žetev.“ In poslal je dvanajstere aposteljne po deželi judovski, da naj ljudi pripravljajo za evangelij — poslanje, ki je bilo podoba tistega poslanja, katero jim je svoj dan, pred vnebohodom Gospodovim, kakor pravim pastirjem za vesoljni svet imelo v delež biti.

Vikši pastir nadalje prav dversto skazuje, kako so duhovni od Kristusa ko namestniki poslani; kako nesrečne, res raskropljene ovčice so ljudje brez duhovna, in da ne le samo za večno, ampak tudi za časno srečo so duhovni naj boljši svetovavci, prijatli in darežljivi tolažniki keršanskemu ljudstvu; in sklepa, da pomanjkanje duhovnov je v resnici velikega obžalovanja vreden stan, zares veliko hudo. Dalje pravi:

Prašamo pa: Kteri so vendar vzroki tega pomankanja duhovnov?

Eden teh vzrokov je lastnost naše sedanje postave za nabiranje vojakov. Valed tega je vojaška dolžnost splošna in vsak mladenec, ki je pripraven spoznan, ko je dvajseto leto dosegel, jo mora osebno spolnovati. S tim se zgodi, da veliko mladenčev, ki bi sicer bili „vojaški Jezusa Kristusa“ (2. Tim. 2), morajo postati vojaški v vojni cesarski. Po ti postavi novinci duhovskega stanú, ako so bili v vojno vversteni, zamorejo sicer bogoslovne nauke nadaljevati in po doseženih višjih posvečenjih v škofiji v dušnem pastirstvu služiti; toda pred dvajsetim letom primeroma le malo študentov pride do bogoslovja, zlasti njih malo z dežele, ker veči del še le z začetkom dvanajstega leta svojega življenja pričenjajo osemletne gimnazijalne nauke. Odlét, ki ga toraj naša vojna postava duhovskemu semenišu vzrokuje, je močno snaten, in ostane močno znaten, akoravno do brotni cesar to postavo oziroma na duhovstvo rabijo tako prizanašljivo, kolikor koli čerka postave to dopuša.

Drugi prav tehten vzrok, da duhovnov pomanjkuje, je slaba plača, slabi prihodki dušnih pastirjev. V tej reči omenja pastirski list, da je že pet lét, kar se od državne strani dela za priboljšanje duhovske plače, da pa se še zmeraj ni prišlo do končnega zboljšanja, in pravi dalje: Sicer pa se tudi ti priboljški duhovske plače ne jemljó iz kake državne ali deželne zaloge, ampak iz pridavkov, ktere verska zaloga po postavi od leta 1874 iztirjuje od bolje dotiranih samostanov in duhovskih služb, — toda to je izjemna postava, zoper katero so avstrijski škofje in celó zdaj že v Bogu počivajoči papež Pij prav resne pomisleke nasproti stavili... K sreči so papež Pij, ko naj višji oskerbnik cerkvenega premoženja, kar tiče omenjeni pomislek, potrebnim mašnikom dušnega pastirstva privoljenje podelili, ter smejo ta priboljšek z dobro vestjo sprejemati. Od gornje-avstrijske učne zaloge, ki je veliko večí ali je saj bila, in je taisto cerkveno premoženje, ravno tako kakor verska zaloga, dušni pastirji ne dobivajo ničesar.

Pastirski list dalje poterja, da je res slaba plača med drugim vzrok k pomankanju duhovnov, hvali pa duhovne in neduhovne, kateri v ondotni škofiji veliko storé, da se duhovnom omenjena slaba plača precej nadomestuje. Tudi škof sami obetajo, da hočejo v tem oziru kaj več storiti, ako bodo zopet dobivali za ondotno škofijo odmenjeno celo plačo, ki so jo njih predniki akoro od začetka škofije in oni sami petnajst lét brez ugovora dobivali. („Danica“ je pred nekaj časom obširno poročala po „Vaterlandu“, kako so po nekem napácnem poročilu v državnem zboru bili odtegnjeni prihodki iz grajšin Gneist in Gleinitz.)

(Konec sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Nar lepši čednost in narggerši pregreha. V nemškem spisal sekovski knez in škof dr. Janez Zwerger; poslovenila mašnika ljubljanske škofije. Na svitlo dal in založil prošt ljubljanske stolne cerkve Jožef Zupan. Natis Blaznikovih naslednikov 1879. — Na čelu imajo 23 pôl debele bukve prelepo podobo Marije Device Majnikove iz znane Manzove naprave, ali pa sv. Jožefa, ki pa ni v vsakem istisu enaka, ampak v trojnati predstavi. Tisk je razločen in lahko brati. Smemo reči, da gospodje izdatelj in pisatelja bi si ne bili mogli boljšega izmisliti, kakor da so te tako lepe in tako potrebne bukve na svitlo dali, in pa ravno, ko dostikrat celô možje, ki se za poštenjake obnašajo, in ki jih dolžnost veže lepe zglede dajati, pa ubogo mladino z zapeljivimi spisi motijo, ji naj lepši čednost pristudujejo, pa naj gerši pregreho preslavljajo, če ne kar naravnost, pa posredoma, in se tako nad svojimi lastnimi rojaki kervavo zadolžujejo. Kakor gnjila nesnaga červov, tako taki izdelki mergolijo mesene ljubezni in vabljuvosti v reči, ki so smertni strup za mladino. V tem čudnem liberalnem času smo prišli že skorej do slepih paganov nazaj, ki so malike in malikinje nečistosti na altarje postavljali in molili; čistost pa zaničevali in poslednjič zarad ljubezni do čistosti naj boljši in poštenjši mladenče in device klali, žgali in morili. Lažnjivi preroki pravo moral ali pravo prevračajo, na glavo postavljajo in učijo neko laži-nravo, kakoršne pa katoliški katekizem ne poznâ.

Zato ne bom obširno pravil, kaj vse obsega tehtna poslovenjena Zwergerjeva knjiga, ampak le rečem: Vzemî in prebiraj jo, — v nji najdeš zdrave nauke, pravo nravo, kakor jo uči Kristusova Cerkev. Iz nje se boš naučil, kaj je čednost in kolika grozna pregreha je nečistost, zavoljo ktere se največ ljudi pogubi. Vidil boš, v koliki nevarnosti je ta čednost, pa tudi kakošne imaš pomočke, da jo obvaruješ; še tudi kako se ti dá pomagati, ako si se pognel v najbolj žalostni stan pregrehe, — in poslednjič, kaj ti je početi, da ostaneš do konca stanovit.

Pri teh bukvah si si svêst, da imaš v njih resnico, zdravi in zveličavni nauk, ki te popelje v življenje; zakaj pisal jih je eden naj poštenjših móž, aposteljski škof, ki ne iše nič drugega, kakor ovčic, da bi jih zveličal.

Prelepo je darovanje teh bukev. Tako-le namreč:

„Kristusu Jezusu, našemu Zveličarju, Božjemu Ženinu čistih duš, naj čistejšemu Jagnjetu Božjemu, ki deviške duše v nebesih vedno za njim hodijo in pojó pesem, ki je drugi ne znajo peti; Božjemu Križarju, ki ga nečistost z novega na križ pribija; Dobremu Pastirju, ki grešnikov usmiljeno iše in najdene spokornike na ramah veselo domú nosi; in

Mariji, brezmadežni

in vedno čisti Devici in Materi, materni Božji varhinji vsih čistih duš, naj ljubeznjivši in mogočniši Pomočnici vsih grešnikov, ki se hočejo spreobrniti; in

svetemu Jožefu,

varhu čistih duš, naj bode ta knjiga posvečena, s pri-serčno prošnjo za blagoslov, da bodo čisti v čistosti poterjeni, nečisti k pokori spodbujeni, spreobrnjeni v stanovitnosti ohranjeni, in da bodo zato vsi Boga vekomaj hvalili in slavili.

Vsi sveti angelji varhi meni izročenih duš, vsi svetniki, za nas Boga prosite!“

Naprodaj so te bukve, kakor je že bilo povedano, pri g. Šverljugu ali v Klerove vdove bukvarnici. Vsi, in zlasti tudi gg. duhovni, starši, odgojitelji, redniki, uč-

telji in skerbniiki naj se akusiji prizadevati, da te koristne in poducljive bukve mladini prav obilno pridejo v roke.

Iz Ljubljane. (Assemanovo izbornô evangjelje.) Na svêtlo dao dr. Ivan Černčič, tajni dvornik sv. Ota Lava XIII, i kanonik slovénakoga sv. Jerolima. V Rimu iz mnogojezične tiskarne sv. Veroplodnice 1878. — To je naslov knjigi, ktero dr. Černčič omenja v dopisu iz Rima (namr. v undašnjem listu) in ktero je marljivi gospod na svitlo dal. Slavoljube bode gotovo močno razveselilo to starodavno delo, o katerem sam pripoveduje v „pripomenku“ in pravi, da „na Vatinskôj knjižnici, medju onih 25.000 vsakako i po vsačiju pisanih knjig, dvadesetak jih je i po slovinsku, ter i po Kurilovu i po Klimentovu, i još inako, ter medju timi je i ona (3. po čislû), koju Assemanovim ili Vatikanakim evangjeljem, ili evangjelistarom zovu, kê je ono Šafarik v Pamatkah malo, ter vele shabno, iznesao na svêtlo, a vsu koliku dr. Rački, izpisav ju kadâ ondê biaše kanonikom... E, shabno je ono u*) Šafarika: v*) onih samo 144 redih je 550 pogrešak! Pak učite se, učitelji i učenici, jeziku Assemanove knjige iz onoga, i sudite po onom.... Kako je mogao zverovati, da je onako pravo, on onakov sudac?! A u Račkoga, u njega v onih istih glaviznah nije nego 50 pogrešak.“

Omenjeni rokopis tedaj je dr. Černčič s silnim trudom študiral in prepisaval iz glagolskih v latineke čerke ter ga je zdaj Slovanom v prav prijetni obliki na svitlo dal. Knjiga v veliki osmérki ima vvoda LXXVI str. in potem teksta 180 strani.

V izgled naj pristavimo le nekaj verstic iz evanglija sv. Janeza, 1. pol. (Zarad ložjega stavljenja naj bodo razni jereki namestovani s apostrofom). Vidili bodo čitatelji, kako lepa in lahna je bila ta slovenščina. Piše pa:

„Iskoni bē slovo, i slovo bē u boga, i bog' bē slovo, se bē iskoni u boga. v'sê tēm' biše, i bež nego nišesozo ne biš', eže biš'. v' tom' život' bē, i život' bē svêt' člověkom'; i svêt' v' t'mê svetit' se, i t'ma ego ne obet.“

Iz za Svete gore, 10. maja. Kakor se menjavata dan in noč, tako si v človeškem življenju podajata roko žalost in veselje. Stalnosti ni tukaj pod nebom!

Jokala je in žalovala Kanalska fara, zgubivša 5. prosinca svojega umnega in priljubljenega dušnega pastirja. Veselja pak je poskakovala 23. mal. travna o prihodu novega župnika in dekana prečast. gospoda Fr. Vidica. Krasen je bil sprejem in ljubeznjiv! Vdanost in ljubezen do svojega novega dušnega pastirja je pa Kanalska fara sijajno pokazala 4. vel. travna o inštalaciji njegovi.

Prijazen terg v lepi dolini blisketal se je v sva-tovskem kinču. Umetnemu blišču je mnogo dodajala natorna lepota zaželene pomladi. Opustivši popisovanje zunanje svečanosti ne morem pa molčati o glavni, o cerkveni. Vernega ljudstva je prišlo iz doline in gôr več kakor za dve cerkvi, dasiravno vreme ni bilo popolnoma vgodno. Duhovnov je bilo čez dvajset. Razun vikarijev kanalske fare videli smo duhovnov iz tolminske, goriške, črniške in komenske dekanije.

Knez nadškofov komisar ter „instalator“ je bil učeni gospod dr. Gabrijevčič, katerega kanalska fara s ponosom šteje za svojega domačina.

Že pri izročevanju znamenj duhovske oblasti in službe je njegova beseda segala do serc, po evangliju pak je njegova pridiga odgrinjala luč našemu umu in nam pretresala serca. Porabil je gospod doktor vgodno priliko, da je svojim rojakom se skazal v naj lepšem

*) Očitno je tu, kako g. dr. Černčič ko Ilir po našem piše predlog „v“ in ga loči od „u“.

pomenu usmiljenega Samarijana. Podučeval je pobožne poslušalce o skrivnostni zvezi župnika s cerkvijo in faro, pojasnoval je opravila župnikove in jim nasproti stavil dolžnosti vernih faranov. Pretresljive so bile njegove besede, ko je omenivši kazni zažugano po preroku Joelu nezvestemu služabniku Gospodovemu ljubeznjivo pral: Ali hočete tedaj vi, da bi vaš dušni pastir opustivši zapoved sv. evangelija se ravnal po vaših željah, ter zapadel omenjeni kazni? Obenil se je pozneje tudi k prečastitemu gosp. župniku ter slovesno ga pral, če obljubi svoje župnikove pravice in pravice svoje cerkve zverševati, varovati in braniti..., če treba tudi s svojim življenjem. Odgovoril je: „Obljubim in hočem“. Ta poduk je pač marsikomu dal spoznati, kako grozno ravnajo tisti, ki hočejo imeti duhovnika po željah sveta, a ne po volji Boga. Pa obilne solze in glasno ihtenje po vsaj cerkvi je bilo jasen dokaz in vesela obljuba, da le-ta starodavna in slavna fara nikakor ne bo šteta biti med tiste, od katerih govori sv. apostelj Pavel v pismu do Timoteja (II. 4. 3.), da „ne bodo terpeli zdravega nauka“.

Za slovo je učeni govornik podal svojim rojakom še nekatere posebne priporočila. Jaz pa dostavim: Blagor prijetni dolini, blagor in sreča starodavni kanalski fari, ako bo vestno spolnovala ta dan storjene in dane obljube in sklepe.

Po cerkvenem pravilu so preč. g. župnik-dekan povabljeni duhovniki in mnogo drugih odličnih gospodov in faranov prav gostoljubno oskerbeli s primernim obedom, med katerim se je nazdravljalo in napivalo posebnostim cerkvenim in svetnim dostojnikom, ki so v bližnji ali daljni dotiki in zvezi z le-to svečanostjo.

Ker je nekak del slovesne službe Božje tudi petje, naj še dostavim, da kanalski pevci res mnogo delajo in storé za pravo in lepo cerkveno petje. Ker so novi gospod dekan resnično vneti za pravilno cerkveno petje, smemo upati, da bodo pod njihovim vodstvom kanalski pevci verlo napredovali ter ustanovili izgledno cerkveno petje.

Iz Sarajeva, 9. maja. (O Sarajevski bodoči katoliški cerkvi; potrebe za njo; in o prečast. škofu g. Paskvalu Vujčiću.) V prvem dopisu omenil sem še le glavni načrt za temelj in zidavo Sarajevske bodoče cerkve; danes pak mi je namen nekoliko spregovoriti o pripomočkih, katere vsakako imeti moramo, predno kaj počnemo.

Prostor, kakor sem že rekel, je kupljen, in to ne daleč od pravoslavne (razkolne) cerkve. Omenjeni prostor je sicer dosta razširjen, toda nahaja se preveč na desnem bregu reke Miljačke, ktera v časih povodnji preberzo raste. Ravno danes čul sem od gosp. župnika, da namerava občina ta prostor zamenjati z drugim bolj na severno stran, tedaj bolj visokoležečim, in s tem predlogom so vsi zadovoljni.

Pri tej priliki razložil mi je č. g. župnik, da namerava občina poleg velike cerkve tudi zidati dvor (poslopje) za prečastitega škofa, ravno tako tudi šolsko poslopje in poslopja za čast. redovnike. Tedaj v prvi versti mora biti najmanj takov prostor, kakor je sedanj, v drugi versti pak veliko novcev (denarjev). Kar se prvega tiče, izbral se je že kraj in dotični posestnik je voljan zamenjati; drugo pak, namreč denarna pomoč, tu bode težko veliko svoto skupaj zbrati. Dosedanji iznos je majhen, doseže komaj 4300 gl. in od te svote je daroval fzm. baron Josip Filipović pred svojim odhodom iz Sarajeva 4000 gl., drugih 300 gl. so darovali posamezni. Nadalje se čuje iz gotovega vira, da bode vlada s precejšnim zneskom pripomogla k zidanju; storili so tudi nekateri odlični korake na Dunaji in upajo, da ta njihova prošnja ne bode brez sadu.

In slednjič upajo vsi doseči po milih darovih po Hervaškem, po Slavoniji in po Slovenskih krajih svoto, ktera bi vsaj nekoliko pripomogla k doveršenju tega znamenitega dela.

Ako nam tedaj vsi našeti načerti popolnem ne spodleté, potem pač smemo upati, da bodedo vendar svoj dan le mogli reči, da ima glavno mesto v Bosni tudi glavno cerkev, od koder vlada svobodno nad svojimi vernimi Sarajevski biskup, do sedaj zatirani in preganjani preč. biskup Paskval Vujčić.

Naj še omenim, da je najserčnejša želja vsih katoličanov, na čelu jim preč. gospod biskup P. Vujčić, č. g. župnik in drugi redovniki, da bi se stvar že skoro doglala, da bi se nabirke po deželah skoro že pričele. V tem smislu pisalo se bode tudi v druge katoliške liste in mislim, da naše prošnje ne bodo brez sadu ostale. *)

Naš preč. g. biskup. Paskval Vujčić preselil se je še le po veliki noči v Sarajevo. Pred nekolikimi meseci pozvala ga je bila sicer vlada; ali ker je on naznanil, da mu ni mogoče preseliti se, ker nima v Sarajevu ne stanovanja, še manj pak kake denarne pomoči, zistirala je vlada omenjeni ukaz. Sedaj pak preselil se je iz lastne volje, in to največ, ker v Brestovskem, mali vasi med Kiseljakom in Busovačem, ni sedaj imel čisto nobene pomoči. Turki požgali so mu bili malo dni pred dohodom naše vojske njegovo hišo in ves imetek, nad 50.000 gl. vrednosti. V Sarajevu stanuje v latinski ulici v mali kočici in živi v revščini. Kakor tudi iz gotovega vira čujem, dobival bode v kratkem od avstrijske vlade njemu primerno plačo, da bode vsaj nekoliko stanu primerno živeti mogel. Tudi iz tega vzroka bi bilo želeto, da se naše nade o zidanji škofovske cerkve v Sarajevu kmalu spolnijo. Katoličani darujte, nam pa Bog pomози, da zveršimo pričeto delo in dosežemo najserčnejše naše želje.

A—C.

Iz Livna se piše v „Edinost“ 20. aprila 1879. Velikonočne praznike sem že tukaj v Livni praznoval. Še nikdar niso tukajšnji kristjani obhajali tako veličastno in imenitno velikonočnih praznikov, kakor letos.

Pri božjem grobu, kateri je bil postavljen v tukajšnji samostanski cerkvi, bila je straža našega polka. To je škoda, da je bilo tako gerdo vreme. Vedno je dež nagajal. Veliko saboto popoldne ob 6 oznanovali so topovi s terdnjave vstajenje Zveličarjevo. Vse je vrelo in se gnetlo proti samostanu, da si je bilo deževno vreme. Turki pa so plaho gledali in poslušali, kaj germente topov pomenja, ter jezno gledali in poslušali. Druge leta je bilo vse drugač, ker tukajšnji kristjani si niso upali in tudi niso smeli očitno praznovati velikonočnih praznikov.

Drugo jutro, t. j. velikonočno nedeljo, bile so vse ulice in hiše kristjanov in vradnije odličene s narodnimi in cesarskimi zastavami.

Ob osmih s jutraj nam je naš stotnik Drenik delil vojskine svetinje.

Ob 10 smo bili v cerkvi pri maši, kjer je svirala godba našega polka in so peli naši pevci.

Mermillod.

Milg. Mermillod, apostoljski vikar v Genevi (Genf) na Švicarskem, slaven govornik in mož naj blagšega značaja, ki je pri vsi hvalisani švicarski svobodi prisi-

*) V ta namen, se vé, je potrebno očitno vabilo, ki izhaja od milgsp. škofa, kakor n. pr. za stolnico v Bukareštu nabira ondodni mil. škof Paoli.

ljen na tujem bivati, ta mož je v Rimu v cerkvi sv. Ljudovika imel postne pridige. Sv. Oče Leon XIII so ga počastili s prelepim pismom, v katerem srečo vošijo njemu, ki tako blagodušno prenaša svoje krivično pregnanstvo, — srečo njegovemu duhovstvu, ki s toliko serčnostjo terpi za sv. vero, — in srečo ljudstvu, ki je zvesto vdano duhovnom in sv. veri, če tudi je večstransko oropano svojih cerkev in svobodnega vživanja verskih opravil.

O tem častitljivem aposteljnu tudi Turonski list „Semaine“ pripoveduje prav podučljivo dogodbo, ki jo je Mermillod sam pravil, namreč:

Ko je bil vikarij administrator v Genevi, je spreobernal neko protestantovko z enim samim pobožnim priklonom pred sv. Rešnjim Telesom. Imel je navado vsak večer obiskat cerkev, da je vravnal svetilke pred Najsvetejšim; pogledal, če so vrata zaklenjene; če ni kdo kje skrit ostal, ker vedno se je bal kakega božjega ropa. Po takem ogledovanji se je vrnil pred altar k stopnicam, je tam nekoliko časa poklečal, zemljo kušnil in po takem globoko-ponižnem počenjenji je odhajal. Neka večera pa, ko je mislil, da je sam, je vstal po svojem navadnem pobožnem opravi, kar zasliši nekak šum; odpre se ena spovednic in iz nje stopi gospá, velika gospá.

— Kaj delate tukaj ob takem času, gospá!

— Jaz sem protestantovka, kakor veste, poslušat sem hodila vaše postne pridige in slisala sem vaše nauke o resnični Jezusovi pričujočnosti v Zakramentu. Bila sem prepričana s vašimi dokazi. Ostal mi je en sam dvom, dopustite, naj ga vam razodenem: „Ali veruje on sam to, kar govori?“ In zato sem prišla: hotla sem poskusiti, če se vi skrivaj obnašate do Evkaristije (sv. Rešnjega Telesa) tako, kakor taki, ki vanjo veruje; ker bila sem odločena spreoberniti se k vam, ako se vaše djanje zлага s vašimi nauki. Prišla, vidila sem, verujem, spovejte me.

Zdaj je ta gospa ena naj gorečnejših katoličank v Genevi.

Tako je na en priklon bila postavljena poguba ali pa zveličanje ene duše. Toliko moč ima zgled.

Velikonočna.

(Prosto poslov. po: „Das Grab ist leer!“ Cantate, str. 34.)

Odpre se grob, glej! zmagajoč
Zveličar gre v višavo;
Očitna tu je Božja moč:
Zmagalcu smerti, slavo!
Pečaten kamen odleti,
Ko vstaja Božji Sin;
Zastonj nevétnik to tají,
Je zmagan kralj temin.

Aleluja!

Raduj, keršansko se serce,
In poj Zmagavcu zmaja;
Po križu revne nas otme,
Odpre nam vrata raja!
Odkupil nas, obljubi svest,
S predrago je kervjó;
Odpert je raj, o sladka vest!
Še smerti bat' ne bo.

Aleluja!

Z vstajenjem, uk svoj obnoví,
Nam vero oživljuje;
In od Očeta, kjer sedí,
Učence poterjuje,

Oznanjajo zdaj Božji uk
Do krajev vsih svetá,
Se ne strašivši ječe, muk,
Ne groba temnega.

Aleluja!

Veselite večno, o kristjan!
Je Božje Jagnje milo
Po smerti križa strašnih rán
Nam grešnim pridobilo.
Zveličar danes svoj mir nam dá,
Nas spravi z Bogom spét;
Zmagalcu smerti in peklá
Prepevaj, srečni svet!

Aleluja!

Radoslav.

Vnebohod.

Pregrozna Kalvar'ja zdaj vsa kervavi,
In Božji Sin Jezus še v grobu leži;
Pa zemlja se strese, odpira se grob,
Zveličar pa stare kamniti nastrop.
(Aleluja, aleluja, aleluja.)

Premilo leskeče njegov se obraz,
In rane obdaja mu solnčeni kras;
Obleka je bela ko lilije cvet:
Premagal je pekel, odrešen je svet.

Vojšaki zbežijo preplašeni vsi,
Pilatu naznanijo: Jezus živi.
Novica po mestu se hitro razvé,
In ljudstvo stermeče podaja se tje.

Zdaj žene pobožne do groba tekó
Z dišavo predrago za Božje telo;
Jim angelj nebeški je vtéhe podal,
Ko žalostnim pravi, da Jezus je vstal.

Učenci prestrašeni išejo Ga
Pri grobu, v Emavzu potert'ga serca,
Zdaj Jezus častitljiv prikaže se vsem,
In je razveselil ves Jeruzalem.

Še štirideset dni je med njimi prebil,
Tolažil prijazno in blagoslovil;
Potem se povzdignil je s revne zemljé
Na večni svoj sedež nad sive goré.

Povzdigni se duša za Jezusom zdaj,
Zapusti pregrehe in zemeljski slaj!
Le živimo čisto, pobožno mi vsi,
Da Jezus Zveličar nam raj podeli.

S. Gabere.

Opomba. Ako se pridene „Aleluja“, se dá rabiti za ves velikonočni čas — ali saj za Vstajenje! — Tako pri nas!

Nebeške šmarnice.

S cvetjem majnik je okrasil
Zemljo, slavček se oglašil
S pesmico že miljeno;
Serce moje, boš ti spalo?
Al ne boš preslavljevalo
Mater preusmiljene,
Naj krasnejši te Cvetlice
Vsih Kraljice?

O! zapusti solz dolino,
V večno cvetno domovino
Dvigni dah k Mariji se;
Tudi ná-te čaka Mati,
Da bi pel ji tam s krilati,
Ki pletó ji venčike,
Šopke lične, zarudele,
Snežnobeke.

Nad prestolom v rajskem cvetji,
Tam v Očetovem zavetji
Bliš je rajski razprostert,
In v prestolu ljubeznjiva
Mati s Sinčekom prebiva,
Ki je smagal pekel, smert,
Z Njim presladko se raduje —
In kraljuje.

Lej, pred tronom dév kardelo
Z venci in obleko belo
Spremljevalke Jagnjeta,
Pred Marijo se klonijo
Slavno pesem zadonijo,
Ki nihče je drug ne sná;
Njih presladka melodija
Si Marija!

Vsi presrečni nebeščani
Pred prestolom zlatim zbrani
Sineka mol'jo, Njo časté;
Jezček mili pa smehlja je
Sveti blagoslov jim daje, —
Na kolenih se topé —
Vsi v neizmerjeni radosti,
In sladkosti.

O Marija! naj Ti zvesto
Služim, kdaj da v sveto mesto
Šmarnice obhajaj grem;
Po pokori mi resnični
Migni, Mati, v raj cvetlični,
In glasila bo potem —
Večno čast Ti služna Tvoja —
Duša moja!

Radoslov.

Razgled po svetu.

Črna gora in katoličanstvo. Knez Nikola, kakor naznanujejo, je te dni nastopil popotvanje v novo-pri-dobljene okrajine Bar, Žabljak, Spuž, Nikšić in Podgo-rico. V Baru ima posebno slovesno postaviti kamen za sedež katoliškega škofa. Sv. Oče so namreč obljubili za novo Černogoro ustanoviti novo nadškofijo, ki bo ne-odvisna od nadškofijstva v Škadrju, in svetli knez je pisмено obljubil, da novi katoliški nadškof bode v vladni stopnji vžival enako čast z metropolitom gerškega obreda ter bode v tem oziru stavljen nad tri černogorske škofe. — Tako Bog odpira prijazno prihodnost katoliški Cer-kvi v tej povikčani knežiji. Gotovo pa je tudi, ako bodo Černogorci mož-beseda, da bo Bog podelil slavo pre-svitlemu knesu in imeniten razcvét novi knežiji. Ogerska dežela je svoje dni dosegla slavo po sprejetji katoličan-stva in po svoji pravičnosti do Rima; Bog daj tako tudi Černi gori. Ta knežija je po vsem v tacihi okoli-šinah in položaju, da zamore imeti svitlo prihodnost, ako bode ona s Bogom in Bog ž njo.

Tirolsko. Mladenško malo semenišče v Briksnu, ktero je ta mala škofija v 8 letih na dan spravila, je dobilo

od vlade pravico očitnosti. Dano mu je to zdaj za tri leta s pristavkom, da se mu dá za vselej, ako v tem času nadopolni s izprašanimi profesorji dva predmeta, ktera utijo dozdej še neizprašani učeniki. — Škoda, da verli ondodni viši pastir, žačetnik te lepe naprave, je umeril!

Lepe reči se neprenehoma slišijo iz „rešene Italije“. Republikanske nagajanja so že tako pogoste, da jih „Unità“ naznanja pod napisi: „Republika v Raveni, — republika v Borgo San Sepolcro“ itd. — V Kvirinalu na vertu so nedavno zasačili nepoklicanega gosta, ki je bil gosposko oblečen, pa silo sumljivega obraza in tako robatega obnašanja, da še kraljevega princa ni pozdra-vil, ko je memo jezdil. Rekel je, da je Francoz, pa je svoj potni list pustil pri francoskem konzulatu na Du-naju, prišel je na vert, ker so bile vrata široko odper-te in je menil, da je vsakemu odpert, kraljeviča pa ni po-zdravil, ker ga ni poznal. Vendar ga nočejo spustiti, dokler se bolj ne prepričajo o njegovi osebnosti. Člo-vek je tiskarske rokodelstva in imel je nekoliko denara seboj. — Dalje: V Casale Monferrato so zasačili neko družbo „hudodelnikov za razbojništva in tatinstva“. — Pod napisom: italijanske tatinstva („ladrerie italiane“) naznanjuje omenjeni dnevnik: v Cagliari predvčerašnjim praznoto 100.000 lir (ali z odbobnanjem, ali da jo je kdo izpihnil), — danes so v Bosi na Sardinjskem vlo-mili v kreditne pisarnice in so ukradli 145.000 lir. (S tim se laški „gospodje“ lahko prepričajo, kako ljubo je Cer-kvi, kadar jo plenijo njenega pošteno pridobljenega posestva.) — Poslednji listi zopet pišejo o brigantih, kako tu in tam ljudi terpinčijo. Pa rekel bi: čemu to praviti, sej napolnjeni so veliki listi s takimi novošeg-nimi laškimi „blagri“, kdor bi jih hotel popisovati! Ne le na Laškem, ampak povsod je očitno, kam vleče ljud-stva in narode laži-liberalizem, ker po vsih krajih se godijo ostudnosti vedno v večem številu, o kakoršnih je bilo pred nekterimi desetletji le malokdaj slišati: uboji, samomori, sleparstva, velikanške tatvine, goljufije, tolovajstva itd. Odzgorej v stanovih so se bili pričeli slabi izgledi in lažnjivi uki; od zgorej naj se kaže bolj-šanje; ali bolj prav: Vsi, višji in nižji — poboljšajmo se v sv. letu, ki že proti koncu teče!

Francosko. Kako Bog med viharjem vodi čoln sv. Cer-kve, kaže tudi to, da ravno mladi Bonapartisti se smeraj bolj določno obračajo na stran katoliške Cer-kve. Bodi si, da imajo pri tem tudi svoje politiške namene, pa je že to nekaj, ker spoznajo, da le s pravico do sv. Cer-kve so zmožni kaj opraviti in doseči. Drugi libe-ralci današnjega časa tega spoznanja še nimajo, ako-ravno vidijo, da že povsod pod njimi in krog njih ogenj šviga ravno zaradi njih zlobnega brezvéststva. Napoleonist poslanec Pavel Kasanjak (Cassagnak) je v omenjenem pomenu čversto pismo pisal do ministra pečatnikarja Leroyer-a, v katerem ga opominja, da naj jéz postavi zoper nesramno knjižurstvo, ki gerdi nravo in sv. Cer-kev in ima svoje gnezda v Parizu, Lijonu in Marsiliji, in čegar proizvodi so ostudniši memo vsega, kar je celó perva revolucija storila v tem oziru. Kasanjak žuga mi-nistru, da ga bo v poslanški zbornici na odgovor po-klical (interpeliral), ako bode še dalje terpel take spake. — To je možka beseda; naj bi se tudi po družih zbor-nicah zaslišala!

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvala.

V kratkem času prestala sem velike britkosti. Zbo-lele so mi tri hčerke za vratno boleznijo davico (dife-

ritia). S solznimi očmi sem gledala, kako so se te nedolžne stvari Božje v strašnih bolečinah zvijale in umirale. Ni jih več. Obleži mi še četerta in edina hčerka Urška. O Bog! Po nasvetu svoje prijateljice išem pomoči pri „Tolažnici žalostnih“ ter opravi devetdnevno v čast Naše ljube Gospe presv. Serca. Glej, Marija je pomagala. Moj otrok je zopet zdrav.

Hvaležna in rada naznam to posebno milost nebeško vaim žalostnim materam — v čast in slavo Naši ljubi Gospe presv. Serca.

V Škofji Loki, 11. maja 1879.

Marija Kalan.

Prošnje.

Neka bolna oseba se prav serčno priporoča v bratovske molitve N. lj. G. presv. Serca za ljubo zdravje, da bi ga zadobila, ako je Božja volja. — Brat priporoča prav hudo zbolelo sestro v goreče bratovske molitve, da bi se ozdravila, če je Božja volja. — Več grešnikov za pravo spreobrnjenje. — Bolna mati in njen 3letni bolni sinek za zdravje, če je Božja volja. — Skerbna mati prosi molitve za zgubljenega sina in zgubljeno sestro. — Edini bolni otročiček, da bi se ozdravil, če je Božja volja. Zahvala po uslišanji se naznani. — Žena prav goreče priporoča v bratovsko molitev sebe in vso družino v dušnih in telesnih potrebah. — Žena, že delj časa na očeh hudo bolna, da bi zadobila zdravje, ali saj polajšanje očesnih bolečin, ako je Božja volja in njeni duši v zveličanje, in pa gnado svete poterpežljivosti. — Deklina za zdravje rok, ker že delj časa ne more služiti, da bi zadobila zdravje in mogla delati in si s službo kruha služiti. — Deklina, ki se ji je v boleznih pamet zmešala, da se ji ljubo zdravje in pamet poverne. — Sestra priporoča bolnega brata; uslišanje se naznani. — Neka hudo bolna oseba. — Dve hudo zamotani pravdi za doseg prave. — Cela družina, da bi jo Bog rešil kovarstev in pa ji mir podelil na prošnje N. lj. G.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec veliki traven 1879.

I. Glavni nameni: Spreobrnjenje terdovratnih grešnikov in sploh prav obilen sad sv. leta.

II. Posebni nameni:

21. vel. travna. Sv. Feliks Kantališki, kapucinski laik v 16. stoletji. Priporoč.: Kteri so še na dolgu z velikonočnim Obhajilom. Gorečnost za večkratno dobljenje odpustka sv. leta. Spreobrnjenje nečistnikov.

22. Nebohd Kristusov. Priporoč.: Nebeške želje. Stanovitnost spokornikov. Varstvo nedolžnosti.

23. Sv. Deziderij, nadškof v Vieni na Francoskem, kampan l. 608. Priporoč.: Ponizanje francoskih verskih preganjavcev. Neapokorniki. Nedolžni.

24. Marija Pomočnica, v spomin srečne vernitve Pija VII l. 1814 po petletni sužnjosti pod trinogom pervim Napoleonom. Sv. Servul, Teržančan, ob glavo djan še mladenec l. 184; njegovo truplo se hrani pri sv. Justu v Terstu. Priporoč.: Spreobrnjenje brezvercev v Terstu. Reveži in stradajoči. Zatrenje bogokletja.

25. VI. nedelja po vel. noči. Evang.: Jezus napoveduje aposteljnom britkosti. (Jan. 15.) Sv. Gregorij VII, neprestrašen branivec cerkvenih pravic. Priporoč.: Zmaga sv. Cerkve in pravice. Več vernikov v hudi zadregi. Zatrenje nečistosti in grešnih znanj.

26. Sv. Filip Neri, ko apostelj Rimskega mesta, † l. 1595. Priporoč.: Duhovni pastirji in kateheti. Zatrenje kletve, jaze, sovraštva, pretefov, pobojev. Umi-
rajoči in duše v vicah.

„Zaveza Marijine ljubezni“, ali „velika bratovščina prečastite Device Marije, Pomočnice kristjanov in matere Božje previdnosti“. — Tako se imenuje bratovščina, v katero se je bil pri šent-Jakopskem fajmoštru čast. g. Koestl-nu zapisal ranjki g. fajm. Ant. Masteri, — in ne bratovščina „čistega Spočetja“, kakor je bilo rečeno po pomoti v zadnjem listu „Zg. Dan.“ (št. 19, str. 148 v dopisu z Vojskega). Ondi omenjeni odpustki so res v „škapulirski bratovščini brezmadežnega Spočetja“ ali „višnjevca škapulirja“. (Gj. „Odpustki“ — Sajovic, str. 229—235.) Naj povemo pa tudi, kaj je „Zaveza Marijine ljubezni“, v katero sprejema č. g. fajm. Koestl in lahko vsak drugi duhoven, ako je sam ud te bratovščine.

Pravila te bratovščine so:

Vsak ud naj sklene, Jezusu in Mariji v posebno službo posvetiti se.

Vsak ud sklene, posebno pobožno in goreče delati za čast Jezusovo in preblazene njegove Matere itd.

Vsak ud moli en del rožnega venca o naslednjih Marijinih godovih: 2. svečana (Svečnica), 25. sušca (Marijinega oznanjenja), 2. mal. serpana (Marijinega obiskanja), 15. vel. serpana (vnebovzetja), 8. kimovca (rojstva), 21. listopada (darovanja) in 8. grudna (čistega spočetja).

Po rožnem vencu pa mōli še en „oče naš“ in eno „češena Marijo“ za umerle sobrate in sosesre.

Kdor kateri teh godov ne moli rožnega venca, ga naj moli kateri drugi dan, ali pa naj namesti vseh sedem rožnih vencev dá vsako leto eno sveto mašo opraviti.

V to bratovščino se smejo sprejemati tudi mali otroci, ako namesti njih starši opravljajo njene pogoje.

Veliki god te bratovščine je v Rimu v bratovski cerkvi sv. Blaža, in v Katinari v cerkvi sv. Karola, v kateri je bila ta „zaveza Marijine ljubezni“ ustanovljena.

Mašniki namesti sedmerih rožnih vencev vsako leto eno sveto mašo opravijo.

Odpustiki in duhovne dobrote. Popolnoma odpustek v dan vpisa, o vseh sedmih bratovskih godovih itd.

Vsaki vpisani mašnik ima enkrat na teden pravico pooblastenega altarja (altaris privilegiati), in to tudi, ako bi tako pooblastenje za več dni imel že od kod drugod.

V cerkvi, v kateri je ta bratovščina ustanovljena, so vsi njeni altarji pooblasteni, kolikorkrat se na njih sv. maša opravlja za umerle bratovske ude.

Altar, „Mariji pomočnici kristjanov“ posvečen, je pooblasten o velikem godu, o vseh sredah celega leta in vso osmino vernih duš, in še več odpustkov.

Vsako leto za žive in mertve ude te bratovščine opravljajo 30.000 svetih maš vpisani mašniki, in na milijone rožnih vencev vpisani verni.

Vsaki vpisani mašnik je že s tem, da je vpisan, pooblasten, svoje vpisne bukve imeti in v bratovščino vpisovati duhovne in verne.

Listek za raznoterosti.

Deželnega načelnika soproga v sirotišni. Da jim je stopilo dete Jezus, ki je tudi revno bilo, bolj pred oko, obiskala in obdarila je sirotice, v sirotišni bivajoče, o Božiči že gospa deželnega načelnika preblaga soproga. — 24. aprila, sreberne poroke Njunih Veličanstev dan, je visoka gospa zopet tu bila dobrodelnosti lepa podoba. Nagovorilo jo je, ko je prišla ta slovesni dan, eno dekletce v prav gorki besedi, slaveč Njuni Veličanstvi in ob enem poklanjajoč se keršansko dobri gospej ter njemu preblagorodnemu soprogu. Po odpeti cesarski

pesmi je visoka dobrotnica s spominjeko knjižico tega dneva, denarjem in sladkarijami bogato obdarovala sirote. Odhajajoč je svoje pripoznanje in zahvalo za lepo isrejo in poduk isrekla ondi bivajočim trem usmiljenim sestram in pa gospodičini učenici. V slovo so ji lesketale osrečenih sirot solzice veselja — pač najslajše plačilo dobremu dejanju.

Družba sv. Vincencija obeh razdelkov ima to nedeljo (18. t. m.) ob 5 popoldne svoj letni zbor v Alojzijevisu, h kateremu so prijazno vabljeni vsi udje in dobrotniki.

Slovensk pesnik poslavljen. Naš znani pesnik gosp. Radoslav (Fr. Silvester v Vipavi) je Njunima Veličanstvoma poslal zvezek svojih pesem s pesnijo za zlato poroko vred. Presvitli cesar so ta spomin milostno sprejeli in pesniku poslali prelép dar: 10 cesarskih cekinov. Če kdo, je gotovo blagoselčni gosp. Radoslav tega visokega pripoznanja vreden.

Keršansko-katoliško pravoslovje. Spisal Fr. Kosec, župnik v Truškah; založ. tiskarna sv. Mohora. Na prodaj pri g. Gerberji; cena 1 gl. 20 kr. Ta lepa in gotovo prav koristna knjiga nam je ravnokar prišla v roke. Več o drugi priliki.

Poterdilo. Od častn. vredništva „Zgodnje Danice“ sem za djanje sv. Detinstva hvaležno prejel en in devetdeset gld., kar s tim poterdim.

V Solnogradu, 9. majnika 1879.

Za vel. vodstvo:

P. Edmund Hager l. r.

Odperto pismo gospodu Ivanu Ambrožič-u, podobarju pri sv. Jožefu v severni Ameriki.

Zakaj molčiš na moje zadnje pismo. Preteklo je leto, a ne vem, jeli si živ ali kaj je s teboj. Meni je dobro. Piši mi v Bosno in sicer v Sarajevo — poste restante. S poljubom in pozdravom te ljubeči brat

Josip.

Praški kardinal je 9., 11. in 13. t. m. bogoslovcem 4. letnika delil sakrament mašniškega posvečevanja.

V Berlinu je bilo lanske leto 400 samomorov, v l. 1877 pa 30 manj; lep napredek, nad katerim se smé Bismark ponašati, ki tolikanj preganja samostane in duhovne katoliške, kateri ljudi vedno opominjajo k treznemu in pobožnemu življenju!

Koliko je katoličanov na svetu? V Evropi jih je 153 in pol milijona, med kterimi jih šteje Francija 36, Avstrija 28, Italija 27, Španjko 16, Nemčija 15, Rusija 8, Anglija 6, Belgija 5, Portugalsko 4 milijone itd. V Ameriki biva 54.000.000; v Aziji 9.000.000; v Afriki 1½ milj.; v Avstraliji 651.000 katoličanov. Tedaj znaša splošno število 216 milij. 356 tisuč katoličanov v vseh petih delih sveta.

Zunanji misijoni. L. 1878 so misijonarji kerstili 60.000 odraslih poganov in 260.000 poganjskih otrok, ki so bili v smertni nevarnosti. Ako prištevamo k tem 37.000 odraslih, kteri so bili l. 1877 sprejeti v naročje katoliške Cerkve, je razvidno, da se je število katoličanov v dveh letih za 100.000 narastlo.

Poslednje novice. V Zulu-kaferaki deželi angliška vojska še ni dognana. Poroča se pa, da 4 angleški polki predirajo v deželo Zulov ter menijo v kratkem roč dognati. — V Afganistanu se je soper novega kana Jakoba vzdignila severo-vzhodnja okrajina Badakšen, v kateri prebivajo več del turki. To je blezo glavni vzrok, da kan Jakob dela mir s Angleži. Soteske Hojak, Kiber in Kurum so dobili v posest Angleži. — V Carigradu se je ruski poslanec Lobanov pritožil, da so Turki oskrnili neke pokopališča po krajih, ktere so Rusi zapustili. — Francoski laži-liberalci vedno rogovilijo soper kato-

ličanstvo in so toliko ostudniši memo nemških kulturoborcev, ker so marsikteri tacihi judežev keršeni na katoliško ime. — Razpor Francije in Anglije z Egiptom, kakor se terdi, je poravnán.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Fr. Švarc je prezentiran za faro sv. Martina v Kanci. — Č. g. Matej Pogelšek se je odpovedal fari sv. Jerneja v Zibiki. — Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Fr. Zmazek za l. v Stari terg; Fr. Ferk za l. k sv. Petru pod Mariborom, in Marko Stuhec k sv. Urbanu pri Ptuji. — Umerl je č. g. Fr. Mukič, župnik v pokoju kerške škofije, pri sv. Andražu na Goričkem 6. t. m. R. I. P.

Dobrotni durovi.

Za poškodovane s povodnijo na Notranjskem: Pn. stolni dekan J. Volc 5 gold. — Iz Šmartna pri Kr. po čast. g. župniku J. Krašovicu nabrana miloščina 23 gl. — Pn. g. kan. M. Meršol 1 gl.

Za pogorele v Dragovanji fare Dragatuške: Pn. g. stolni dekan J. Volc 5 gld. — Neimenovana 10 gld. 20 sld. — G. T. P. 2 gl. — G. J. D. 2 gl.

Za cerkev M. B. v Suši: Po č. g. Jan. Porentu 10 gl. — Mati in sin za srečno zadnjo uro 1 gl. 50 sld.

Za cerkev v bohinski Bistrici: Po č. g. Jan. Porentu 10 gl. — Neimen. 5 gl. — Mati in sin za srečno zadnjo uro 1 gl. 50 sld. — Pn. g. stolni dekan J. Volc 5 gld.

Za altar sv. Jožefa na Reki: Neka družina 10 gl. — Več oseb 3 gl. 50 sld. — Z Brezovice č. g. fajm. J. Potočnik 1 gl.

Za katoličanstvo in katoličane v Bosni: Pn. g. stolni dekan J. Volc 5 gl. — Pn. g. kan. M. Meršol 2 gl.

Za sv. Očeta: Z Brezovice po č. g. župniku 5 gl. s prošnjo sv. blagoslova. — Gr. Sofija Auerspergova 9 gl. sr. — Pn. g. kan. M. Meršol 5 gl. — Gosp. sem. vodja dr. J. Gogala 10 frankov v zlatu. — G. J. Dorn 1 gld. 40 sld. — Č. g. J. Babnik na dober namen sv. leta itd. 2 gl.

Za afrikanski misijon: Z Brezovice po č. g. fajm. 2 gl. — Pn. g. kan. M. Meršol 2 gl. — Iz fare M. D. pred Mostom po čč. oo. Frančiškanih 9 gl.

Za misijon v Adrijanopolu: Pn. g. kan. M. Meršol 1 gld.

Za sv. Detinstvo: Pn. g. kan. M. Meršol 1 gl. — A. Sch. 24 sld. — Gosp. dr. J. Gogala 10 frankov v zlatu.

Za razne misijone: Gosp. dr. J. Gogala 10 frankov v zlatu.

Za Ratisbona v Jeruzalemu: Pn. g. stolni dekan J. Volc 5 gl. — Z Brezovice po č. g. fajm. 4 gl.

Za Božji grob v Jeruzalemu: Z Vojskega po č. g. V. Klobusu 2 gl. 45 sld.

Za družbo sv. Leopolda: Po čč. oo. Frančiškanih 13 gld.

Naši lj. Gospej presv. Serca J. B. 20 sld. v dober namen.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. A—ć v S.: Vse poslano z veseljem sprejeli in Vaše želje so se po nekaj že — in se bodo spolnile. Za zdaj hvala in srčen pozdrav! — G. Gr. J.: Ako kaj zanesljivega svedmo, bomo naznanili.